

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

Email: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Міністерство аграрної політики
та продовольства України**

Щодо виконання доручення

Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала

від 03 березня 2023 року № 6217/1/1-23

Міністерство юстиції України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 03 березня 2023 року № 6217/1/1-23 (до звернення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 28 лютого 2023 року № 04-32/10-2023/41291) щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної продукції» (далі – проєкт Закону) (реєстр. № 9030 від 17 лютого 2023 року), внесеного народними депутатами України Марчуком І.П. та іншими, в межах компетенції повідомляє таке.

1. Підпунктом 3 пункту 2 розділу I проєкту Закону передбачається внести зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 481/95) шляхом викладення статті 2² у новій редакції, згідно з якою суб'єкт господарювання набуває право здійснення діяльності з малого виробництва виноробної продукції шляхом подання відповідно до цієї статті декларації про початок виробництва алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових) малим виробництвом виноробної продукції та внесення такого суб'єкта господарювання до *Виноградарсько-виноробного реєстру*.

Порядок ведення та адміністрування *Виноградарсько-виноробного реєстру* визначає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики, державної політики у сферах сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави.

У зв'язку з цим варто зазначити, що 01 січня 2022 року набрав чинності Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон № 1907), відповідно до частини першої статті 1 якого *дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у сфері публічних електронних реєстрів під час*

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 29768/2894-4-23/8.1.5 від 13.03.2023

Підписувач Горовець Євгеній Миколайович

Сертифікат 3ED5083160DBC59B0400000005E0500F7C3A000

Дійсний з 25.09.2022 20:36:10 по 25.09.2023 20:36:10

створення, ведення, взаємодії, адміністрування, перетворення, модифікації та припинення публічних електронних реєстрів, при використанні реєстрової інформації національних електронних інформаційних ресурсів під час провадження дозвільної діяльності, надання адміністративних, соціальних та інших публічних послуг, провадження іншої управлінської діяльності та державного регулювання.

Згідно з пунктом 12 частини першої статті 2 зазначеного Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) – це інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

Частиною третьою статті 4 Закону № 1907 встановлено, що *виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону* (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

З огляду на те, що Виноградарсько-виноробний реєстр створюється проектом Закону, відомості, зазначені у частині другій статті 26 Закону № 1907, мають бути предметом Закону, яким він створюється.

2. Підпунктом «а» підпункту 5 пункту 2 розділу I проекту Закону передбачається внести зміни в абзац двадцятий частини другої статті 11 Закону № 481/95, виклавши його в редакції, згідно з якою розлив виноробної продукції (крім сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктових-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту) здійснюється виключно у передбачену діючими стандартами скляну тару, а також у металеві банки із харчового алюмінію, у сувенірні пляшки та художньо оформлений посуд із скла, глазурованої кераміки або дерева, упаковку типу «Tetra-Pak» і «Baginboх».

Згідно з пунктом 13 частини першої статті Закону України «Про стандартизацію» (далі – Закон № 1315) національний стандарт – це стандарт, прийнятий національним органом стандартизації та доступний для широкого кола користувачів.

Національні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються безпосередньо чи шляхом посилання на них в інших документах. Національні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються на добровільній основі, крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами (частини перша, друга статті 23 Закону № 1315).

Таким чином, для обов'язковості застосування відповідних національних стандартів необхідно передбачити посилання на них у законі.

Водночас з пояснювальної записки до законопроекту неможливо з'ясувати, який шлях застосування національних стандартів пропонує розробник для комплексного регулювання відносин.

3. Згідно з пунктом «б» підпункту 4 пункту 2 розділу I проекту Закону статтю 3 Закону № 481/95 пропонується доповнити новою частиною, визначивши, що малі виробництва виноробної продукції, які включені до Виноградарсько-виноробного реєстру, мають право здійснювати оптову торгівлю алкогольними напоями (винами виноградними, *винами плодово-ягідними або напоями медовими*) власного виробництва без отримання ліцензії на таку оптову торгівлю.

Також згідно з пунктом «в» підпункту 1 пункту 2 розділу I проекту Закону глосарій Закону № 481/95 доповнюється визначенням терміна «*малі виробництва виноробної продукції*».

Підпунктом 2 пункту 3 розділу I проекту Закону пропонується статтю 4 Закону України «Про виноград та виноградне вино» (далі – Закон № 2662) доповнити новою частиною такого змісту: «Малі виробництва виноробної продукції здійснюють виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових) без отримання ліцензії».

У зв'язку із зазначеним зауважуємо, що правові відносини у сфері виноградарства та виноробства України, пов'язані з веденням виноградників та виробництвом винограду, вина та інших продуктів виноробства, регламентацію і контроль у цих галузях виробництва, права і обов'язки виробників, повноваження органів виконавчої влади визначає Закон № 2662.

Разом з тим запропоновані у пункті 3 розділу I проекту Закону зміни до Закону № 2662 обмежуються лише внесенням змін до статей 2, 4, передбачаючи, що: вимоги частин другої і третьої статті 2 не поширюються на малих виробників виноробної продукції; малі виробництва виноробної продукції здійснюють виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових) без отримання ліцензії.

Проте чинна редакція Закону № 2662 не використовує словесні конструкції «вина плодово-ягідні», «напої медові», «малі виробництва виноробної продукції».

При цьому відповідно до пункту 36 частини першої статті 1 Закону № 2662 виноробна продукція – це вина тихі, шампанські, ігристі та газовані, вермути, бренді, коньяки і алкогольні напої виноградного походження.

З огляду на викладене пункт 3 розділу I проекту Закону, на нашу думку, потребує доповнення положеннями про внесення відповідних змін до Закону № 2662 або застосування бланкетних норм до Закону № 481/95 з метою усунення підґрунтя для створення колізій між законодавчими актами.

Крім того, звертаємо увагу, що у Законі № 481/95 використовується поняття «центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави», а у Законі № 2662 – «центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства».

4. Статтею 2² проєкту Закону, яку пропонується викласти у новій редакції, передбачається вилучити норми, що містять деякі вимоги до матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції, а саме стосовно: зважування плодів, ягід, винограду, меду; обробки виноматеріалів плодово-ягідних, виноградних, медових; розливу вин плодово-ягідних, виноградних, напоїв медових у споживчу тару; контролю температури на етапах виробництва та зберігання.

У цьому аспекті варто зазначити, що Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» визначено, що *під час встановлення небезпечності харчового продукту враховуються звичайні умови використання харчового продукту споживачем, кожна стадія його виробництва* (всі стадії технологічного процесу, а саме первинне виробництво, підготовка, змішування та пов'язані з цим процедури, обробка, наповнення, пакування, переробка, відновлення та інші зміни стану об'єкта), переробки та обігу (пункти 10 та 44 статті 1).

Таким чином, з урахуванням викладеного необхідним є висловлення фахової думки щодо можливості вилучення деяких обов'язкових вимог, що на сьогодні складають матеріально-технічну базу малих виробництв виноробної продукції, та забезпечення в такому випадку виробництва якісних та безпечних алкогольних продуктів, таких як вина виноградні, вина плодово-ягідні або напої медові.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ